

ΝΟΥΜΑΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 22 του Γενναρίου 1906

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4

ΑΡΙΘ. 182

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΨΥΧΑΡΗΣ. 'Απολογία (συνέχεια).
 ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ. 'Η Σηροτροφική.
 ΕΡΜΟΝΑΣ. Γράμματα από την 'Αθήνα.
 ΓΕΡΑΡΤΟΣ ΧΑΟΥΠΤΜΑΝ. 'Η Βουλευμένη
 Καμπάνα (μεταφρ. Κ. Χατζόπουλου).
 Α. ΗΑΥΒΕΤΤΕ. Το βραβείο της 'Ιλιάδας του
 Πάλλη.
 Ι. Σ. 'Επιστολή γιά την 'Επιστολή.
 Λ. Σ. Θεατρικά—'Ο Βεΐος... κτλ.
 ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Νυξίππος, Ειρήνη Δεντρούου,
 Περγαλιτής.
 Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και Πρόματα (Κουρού-
 πης και Σία—Γιά τὸ στρατό — Τὰ «ἴδια συμφέρον-
 τα»... — 'Ο Γόρδιος δεσμός — Γιά τὸν Κυπριώτη
 Δογμώτατο—Καὶ τὸ Πανεπιστήμιον!)
 ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ—Ο, ΤΙ ΘΕΛΕ-
 ΤΕ — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ
 ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΗ

'Ο κ. Πάλλης έγραψε στη Σηροτροφική επιτροπή τὸ ακόλουθο γράμμα:

Σεβαστή Κυρία Προεδρίνα.

Δὲ θ' ἀπορήσω καθόλου ἂν τὸ νομίστε ἄ-
 πρεπο πὸν σᾶς προσφωνῶ «Προεδρίνα».

Γιατὶ ἔμεῖς οἱ Ἕλληνες, χωριστὰ ἀπὸ κάθε
 ἄλλο λαὸ τῆς γῆς, θεωροῦμε κάθε μας ἔθνικὸ
 —καὶ λοιπὸν καὶ τῆ γλώσσα μας— πρῶτονχο.
 Τὸ κακὸ μάλιστα ἀπὸ εἶναι βαθιὰ ριζωμένο
 δυστυχῶς στὴν Ἀθήνα, ἀπ' οὗ ἐπρεπε νὰ
 βγαίνει ἡ πατριωτικὴ φωτιά, ὅπου ὅμως τὴν
 τιμὴ τῆς ἀρχοντίας τὴν ἔχει κάθε ξένη γλώσσα
 καὶ κάθε ξένο σύστημα, καὶ τὴν τιμὴ τῆς σοφίας
 ὁ τετράπαχος μακαρονομός. Ἐγὼ ὅμως ἀγα-
 πῶ τὰ ἔθνικά μας ὅλα, καὶ θεωρῶ τὸν ξενισμό
 προστυχιὰ καὶ ὄλεθρο τὸ μακαρονομίον. Ἐτσι
 τὸ χρωστῶ στὴ συνειδήσή μου νὰ σᾶς προσφω-
 νήσω «Προεδρίνα». Ἀπὸ τὸς νομίζω εἶναι ὁ
 μόνος σωστὸς τρόπος νὰ λέγεστε καὶ ὄχι μῆτε
 Κυρία Πρόεδρος μῆτε Madame la Présidente.

Τὸ γράμμα τῆς Σηροτροφικῆς Ἐπιτροπῆς
 πὸν μου κάνει τὴν τιμὴ νὰ με διορίζει Ἐπίτι-
 μὸ τῆς Μέλους τὸ ἔλαβα, καὶ παρακαλῶ νὰ με
 συμπαθήσετε πὸν δὲν τὸ ἀπάντησα ἀμέσως, ὅπως
 εἶτανε χρέος μου. Εἶμοννα ὅμως σὲ ταξίδι ὅταν
 ἔφτασε, καὶ πλησμονὴ δουλιᾶς καὶ ἀλληλογρα-
 φίας σὸ γυρισμὸ μου μ' ἀμπόδισε νὰ σᾶς
 γράψω ὡς τώρα.

Δὲν ξέρω, ὅταν ξανασυλλογιστεῖτε τὸ διο-
 ρισμό, ἂ θὰ θελήσετε νὰν τὸν ἐγκρίνετε καὶ
 πάλι καὶ ἔτσι διατάξω νὰν τότε δεχτῶ, ἂν καὶ
 σᾶς χρωστῶ μεγάλη χάρη γιά τὴν τιμὴ. Γιατὶ

οἱ ἰδέες μου ὡς πρὸς τέτια Ἀδερφᾶτα εἶναι
 σημαντικὰ ἀλλιώτικες ἀπὸ τὶς ἰδέες πὸν γενικὰ
 βασιλέβουνε στὴν Ἑλλάδα. Στὴν Ἑλλάδα ὅλα
 ἀπὸ τὰ Ἀδερφᾶτα ἀρχίζουν καὶ χάνουν πολύ-
 τιμο καιρὸ καὶ ἐνέργεια με—συμπαθήστε μου
 τὶς λέξεις — σχολαστικισμό, καὶ τὸν ἴδιο δρό-
 μο, φαίνεται, θὰ τραβήξει καὶ τὸ δικὸ σας
 Ἀδερφᾶτο. Γιατὶ ἐνῶ θέτε νὰ μάθετε μιὰ
 ἐπιστήμη σ' ἀπλοὺς χωριάτες, ἀντὶς νὰν τοὺς
 ἐφοβόλυετε τὸ πρῶμα, ἀρχίζετε με τὸ νὰν
 τοὺς σκοτίζετε μαθαίνοντάς τους δύσκολες καὶ
 ἀκατανόητες λέξεις. Ἐτσι τοὺλάχιστο δείχνει
 τὸνομα τοῦ Ἀδερφᾶτου σας.

Ἐγὼ ὁ ἴδιος σᾶς τὸ λέω εἰλικρινᾶ — καὶ
 ὅσα σᾶς γράφω εἶναι ὅλα, παρακαλῶ νὰ τὸ πι-
 στέψτε, εἰλικρινᾶ καὶ ὄχι εἰρωνεία—τρόμαξα νὰ
 καταλάβω τί θὰ πεῖ Σηροτροφικὴ στὴν ἀρχὴ
 μάλιστα ἀπρόσεχτὰ νόμισα πὸς διάβαζα Θηριο-
 τροφικὴ.

Μὲ τέτιο σύστημα, φοβοῦμαι, ὁ σκοπὸς σας
 δὲ θὰ προκόψει. Θὰ μάθουν τόσο τὰ σπουδή-
 κια οἱ χωριάτες μας, ὅσο οἱ στρατιῶτες μας
 μαθαίνουν τὰ στρατιωτικὰ ὅταν ἀναγκάζονται
 ν' ἀρχινήσουνε με σ κ ε λ έ α ς κ τ λ., καὶ ὅσο
 οἱ νάφτες μας τὰ ναφικὰ διὰν πρέπει πρῶτα
 νὰ καταλάβουν τοὺς διό π ο υ ς καὶ ἄλλα τέτια
 ξεθάματα ἀπὸ τὰ Λεξικά. Ἐπειτα νὰ σᾶς πῶ
 τὴν ἀλήθεια, τὸ θεωρῶ ἱεροσυλία νὰ καταστρέ-
 φουμε τὸν χωρικὸν τὴ γλώσσα, πὸν εἶναι ἡ
 μόνη σεβαστὴ καὶ ἔθνικὴ μας, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ
 νὰ γίνω βοηθὸς τέτιας καταστροφῆς.

Ἄν ὅμως θελήσετε ν' ἀλλάξετε σύστημα, με
 μεγάλη μου χαρὰ θὰ γίνω ἀδερφός. Ἀπὸ
 ὅμως, θὰ πεῖτε με κάθε σας δίκιο, εἶναι ἀνήκου
 στη ἀξίωση καὶ ἐγωϊσμός.

Δώστε μου τὴν ἄδεια πρὶν τελιώσω νὰ πῶ
 καὶ τοῦτο. Πὸς περιμένε κανεὶς ἀπὸ τὶς Ρωμο-
 ποῦδες μεγαλύτερη ἀγάπη γιά τὴν ἔθνικὴ μας
 γλώσσα, τὴ γλώσσα πὸν τοὺς μιλοῦνε με τόση
 χάρη καὶ τόση γλῶκα τὰ παιδάκια τους.

Αἰβερούλ 8 τοῦ Χριστοῦ 1905.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ἀγαπητὴ μου Σοξόγκα,

Δὲ σοῦ ἔστειλα ἀπὸ τὴν Πόλη- πασουμάκια
 γιατί τὸ ἔχω σκοπὸ μόνον κόκκινα καμπάγια ν' ἀ-
 γοράσω ποτέ μου ἀπὸ κεῖ. Γιά τὴν ὥρα δὲ φτειά-
 νουνε τέτια σὸ τσαρσί.

Μὰ κουβέντες δὲ θὰ πιάσω σήμερα μαζί σου.
 Πρέπει νὰ ξεμπερδέψω με τὸ ταξίδι μου πρῶτα.
 Κοντεύω νὰ μετανοιώσω πὸν τὸ ἔκανα. Δὲν ξέρω
 πράμα πὶδ σαχλὸ ἀπὸ τὴν ἀντιγραφή πολυλογίας
 πὸν ξεχάστηκε πιά. Τὰ γραψίματα βασανίζουν τὴ

ζωὴ μας. Εὐτυχισμένοι ὅσοι θένε νὰ ξεχαστοῦν καὶ
 ὅσοι νοιώθουν τὴν πέννα βαριά σὰν κουπὶ μόλις τὴν
 πάρουν νὰ γράψουν. Ἡ δικὴ μου ἀπόψε ζυγίζει ὅσο
 τὸ μεσιανὸ κατάρτι τρικουβερτης φρεγάτας. Ἄκου
 τὴν πὸς τρίζει.

8 τοῦ Χριστοῦ. — Σήμερα μπῆκα στὴν Ἀγία
 Σοφία. Ἐναβήγκα γλήγορα, πολὺ γλήγορα. Κάτι
 μ' ἔκαψε. Πότε πάλι θὰ πατοῦνε τ' ἔλογα πάνω
 σὲ σωριασμένα κουπάρια ἐδῶ μέσα; Γιατὶ νὰ πρέπη
 κάποτε ἡ μεγάλη ἀγάπη νὰ γίνεταί μῆτος καὶ ἀπο-
 στασία; Σκληροὶ παραβάτες χρέος μας νὰ γενοῦμε.
 Τὴ συμπονιὰ θὰ τὴν πιζοῦμε μέσα μας καὶ διωγ-
 μούς θὰ γιορτάσομε. Ὁ Ρωμισσὸν—σίχαμα—συ-
 ράννοι σὲ καρτεροῦν!

Ὁ λαὸς πὸν ἔχτισε τέτιο καὶ δίχως ἄλλο εἶ-
 τανε μεγάλος. Μιὰ θολωσιά, μιὰ ψυχὴ, ἕνας ὑπέρ-
 κοσμος, ὑπέρχρυσος ἀγέρας. Κάτι ἀσάλευτο πὸν σα-
 λεύει μέσα του ἡ ψυχὴ πολὺπαθῆς ἱστορίας. Θύμη-
 σες, θύμησες, θύμησες! Καὶ κλείνω τὰ μάτια. Μὰ
 τὸ φῶς, τὸ σπιθόχρυσο φῶς πὸν δεσπόζει χυμένο παν-
 τοῦ, μου μιλά πύρινα λόγια. Γιατὶ αὐτὸ δὲν ξεχνᾷ.
 Γιατὶ μέσα του στέκουνε δόξες καισαρικές, τραγικὰ
 ξενύχτια, ματοκυλίσματα καὶ πανικοὶ καὶ βαγγελλι-
 στρες νίκες. Γιατὶ θέλει πάλι νὰ δῆ τὰ μάρμαρα νὰ
 κοκκινίσουν καὶ νὰ φανερωθοῦν δλόγυρα τ' ἀσβεστω-
 μένα κόνισματα. Γιατὶ κάποια φωνὴ προσμένει ν'
 ἀκούση γιά ν' ἀντιπαλήση καὶ αὐτὸ σὰν ἀπέραντη
 πυρκαγιά!

Ἐλεγα—σὸ ἄλλο μου γράμμα— πὸς ἡ χριστι-
 ανοσύνη ἔφαγε τὸ Βυζάντιο καὶ κατηγοροῦσα γι'
 αὐτὸ μονάχα τὸν κλῆρο. Θὰ εἶτανε πὶδ δίκιο νὰ
 κριματίζα δλόκληρο τὸ βυζαντινὸ λαὸ ἀφοῦ κείνος
 εἶτανε τόσο ἀπόκοτα θρησκός καὶ κείνος πίστευε
 καὶ λάτρεινε τὴν ἱερατικὴ ψευτιά. Ἡ ἐκκλησιὰ δὲ
 ζοῦσε ἀπὸ κακὴ πίστη μὰ γιατί τέτια λατρεία θέ-
 λανε τὰ βάρβαρα πλήθη. Κ' εἶναι—τώρα τὸ βλέ-
 πω—περιττὸς ἀναχρονισμός καὶ κόπος κούφιος νὰ
 βγαίνει κανεὶς σήμερα καὶ ν' ἀναθεματίζει λάθια
 παλιάς καὶ ἀδιόρθωτης πιά ἱστορίας. Ἄν κάποτε
 μας ξεπαίρνη ὁ πόνος ἕς συγκρατοῦμε τὸ θυμὸ γιά
 καλῆτερους ἀγῶνες καὶ ἕς μὴν ἀφίνομε τὴ λύπη νὰ
 μας θολώνη τὴν κρίση. Τέτιας παλινωδίες σατυρι-
 κές εἶναι ρητορικὰ μόνον σκιάχτρα καὶ δὲν ταιριάζ-
 ζουνε στοὺς ἐργάτες τοῦ νοῦ καὶ στοὺς τεχνίτες τῆς
 ξαναγεννήτρας ὀργῆς.

10 τοῦ Χριστοῦ. — Θυμοῦμαι πὸς ξεκαλοκαι-
 ριάσαμε μιὰ φορὰ στὰ Θεραπειὰ καὶ πὸς εἶμοννε
 τότες ἀκόμα παιδί. Δὲ θυμοῦμαι νὰ εἶχα τότε προ-
 σέξει τοῦ Βόσπορου τὴν ἡμορρὶα μὴδὲ καταλάβει
 τὴν Πόλη, μὰ ξέρω πὸς πολὺ μ' ἔρεζε νὰ φαρεύω
 σταυρίδια με τὸ κλάμι μέσα σὲ μαλτέζικη ψαρ-
 ποῦλα καὶ νὰ καθοῦμαι τ' ἀπομεσήμερο νὰ διαβάξω
 τὸν Ἡρόδοτο κοντὰ σὸ παραθύρι πὸν κοίταζε τὴ
 θάλασσα μες ἀπὸ τὶς φλαμουριές. Αὐτὸς με συγκι-

νοῦσε μὲ τὰ παραμύθια του τὰ ἠρωϊκὰ κι ἀπὸ τότε τὰ νοιώθω γραμμένα μέσα μου τὰ θυμωμένα λόγια τῆς Ἀθηνᾶς: «ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἐτι πρῦμναν ἀνακρούεσθε;» Κι ἀληθινὰ μένουν ἀκόμα.

11 τοῦ Χριστοῦ.—Σκοτάδι στὰ σοκάκια. Λάσπη γλιντζιάρικη γλιστρία πασαλείβει τὰ καλντερίμια. Ὁ βοριάς οὐρλιάζει καίγοντας. Ἐν' ἀστέρι ἀνοιγοσφαλνᾷ βιαστικά. Μὰ τώρα τὸ σπῖτι μ' ἀγκαλιάζει μὲ ζέστη γλυκιά. Καὶ τὸ νοιώθω σὺν κάτι φωτεινὸ καὶ ξεχωριστὸ ἀπιθωμένο μέσα στὴ νυχτερινὴ ἀσκήμια τῆς χώρας. Βρίσκω ἐδῶ κάτι Βυζαντινὸ, ἀριστοκρατικὸ, φωτισμένο κρυφὰ κι ἀπὸ μέσα, κάτι πού ξέρει τῆς παλιούνης τὴν ὁμορφιά, κάτι πού μυρίζει φίλια καὶ πόλεμο σκεπασμένο. Κι ἀπόψε σὰ Βυζαντινὸς κοιτάζω καὶ γὼ τὰ χρυσομένα κόνισματα. Καὶ τόσο τ' ἀγαπῶ πού ἀρχίζουν νὰ μὴ σιγομιλοῦν καὶ νὰ σκύβουν σιμὰ μου χαμογελαστα.

Ὁ Παρθένα Βυζαντινὴ, ζωντανὸ κι ἀζύγωτο κόνισμα, μὲ κοίταξες ἀπὸ τὰ βᾶθη τοῦ καιροῦ κι' ὅμως σ' ἐνοιῶσα κοντὰ μου, σ' ἐνοιῶσα ὀδηγήτρα καὶ θανατοπάτισσα ἀγάπη. Στὸ μελισσιὸ τὸ γλυκοκέρينو πρόσωπό σου φέγγουνε τ' ἀληθινὰ σου τὰ μάτια καὶ ξανοίγω μέσα τους τὴ λαχτάρα τὴν ἔπιπαστη πού διαβατάρης τῆνε γύρευα σ' ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς ζωῆς. Καὶ τὰ χεῖλια σου μοῦ θυμίζουνε μαλακὲς παπαρούνες, καὶ μοῦ θυμίζουνε τίς βρύσες πού σιγά-σιγά νερολαλοῦνε στὶς μοναξιὲς καὶ πού κανένας δὲν ἐρχεται νὰ ξεδιψᾷ με τὴ δροσιὰ τους. Σὺν ἄσπερο χνουδάτο μάρμαρο ἢ σάρκα σου ζεστολάμπει. Καὶ δὲ θέλω ἀγάπη οὔτε τραγοῦδια κοιμιστικά. Θέλω, Δεῦροστα, νὰ πᾶρω μαζί μου τὴ νικηφόρα σου θύμηση, τὴν πορφυρογέννητη ὁμορφιά σου, σὰ φυλαχτὸ τῆς ψυχῆς μου πού ὅλο συνταραγμένη σκορπιέται καὶ χάνεται, σὺν ἀχάλαστη ἀντιφειγιά κάποιας ἀλήθειας πού δὲν ἀξιώθηκα νὰ τὴν προσκυνήσω σὰ φίλος μὰ πού τῆνε πῆρα μαζί μου γιὰ νὰ μ' εὐωδιάζῃ παντοτείνᾳ.

Καὶ ξέρω κάπου, ὦ Παρθένα, μαρμαρένιο καὶ τόσο ἄσπερο πού δροσιάζει τριγύρω τ' ἀγέρι τῆς ἐρημιᾶς. Οἱ κολώνες του μοιάζουνε νὰ περπατοῦνε σιγαγαλινὰ σὺν κοπέλλες ψιλοντυμένες. Ἐκεῖ πέρα θ' ἀποτραβιέμαι νὰ σὲ θυμῶμαι. Καὶ δὲ θὰ μὲ νοιάζῃ ἂν τύχη καὶ μάθω πὼς δὲ θέλεις νὰ ζῆς. Ἐγὼ θὰ σὲ ζῆσω.

Κόκκινα Χρώματα. 13 τοῦ Χριστοῦ.—Γυρίζουμε στὴν ἀκρογιαλιά κάτω ἀπὸ τὸν κνικᾶτο κάθο τὸν κυματοσφωγμένο. Μιλοῦσαμε μὲ τὸ φίλο μου γιὰ τὴν ζωὴ τὴν παραξενὴ καὶ τίς ἀκατανόητες τίς ψυχές μας. Καὶ πάντα φτάνουμε στὸ ρώτημα τοῦ Πιλάτου: «Τί ἐστὶν ἀλήθεια;»

Πέρα ὁ κάμπος ἀνέβαινε χλωμὸς μὲ ζεθυμακμίνα χειμωνιάτικα χρώματα. Λές κ' οἱ ζεστὲς θωριές εἶχαν ἀποτραβηχτῆ κι ἀπὸ τὴ γῆ κι ἀπὸ τὰ δέντρα σὺν τ' ἄγγιζε τὸ κρῶ τοῦ Θρακικοῦ. Καὶ στὴν ἀκροθαλασσῖα τὴν ἐρμη βρήκαμε κάτι πού εἶχε ξεθράσει τὸ κύμα—ἓνα μαῦρο θαλασσοπούλι πνιγμένο ἀπὸ ψᾶρι πού δὲν εἶχε καταφέρει νὰ τὸ καταπιῇ. Κι ἀναλογιζόμεσταν τὴν ἀγωνία πού θὰ σπάραζε καὶ τ' ὄρνιο καὶ τὸ ψᾶρι καθὼς θὰ παλεύανε πάνω ἀπὸ τὰ κύματα, τὸ ἓνα γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸ στόμα τὸ ἀρπαχτικό, τ' ἄλλο γιὰ νὰ χάψῃ τὴν παράβολη λεία του. Κι ἀποκαμωμένα κι ἀχώριστα θὰ πῆσαν πτὴ θάλασσα πού ἀγάλια ἀγάλια τὰ σκούντησε πρὸς τ' ἀμμογιάλι. Παρατήρησα πὼς τὰ φτερά τοῦ κυνηγάρικου πουλιοῦ εἶταν ἀκόμα τεντωμένα κι ὀρθάνοιχτα σὰ νὰ εἶχε πεθάνει σὲ στιγμὴ τρομαχτικῆς ἀνάγκης.

Καὶ τὸ πάλειμά τους αὐτὸ κι ὁ διπλὸς ὁ θάνατος μᾶς φάνηκε σὰ λαμπρὸ σύβολο τῆς ζωῆς πού

θέλει ν' ἀρπάξῃ καὶ νὰ χαρῆ καὶ πού συχνά τῆς ἀφανίζεται ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ τῆς φιλοδοξία καὶ βιαστικὴ τῆς ὀρμητικότητά.

Πήγαμε ἀκολουθώντας τὸ περιγιάλι ὡς ἓνα ρωμαϊκὸ χωριὸ—τὴ Μάκρη. Καθαρίζανε τῶν ἐλιῶν τὸ μαξούλι μὰ στὰ δρομαλάκια τὰ λιθόστρωτα λίγους ἀπαντούσαμε νομάτους· κι αὐτοὶ σὰ φοβισμένοι μακραίνανε. Ἡ νέκρα τῆς σκλαβίξς σιγαλιάζει λυπητερὰ καὶ σταχτερὸ ἀπλώνει ξεθώριασμα.

Κατεβήκαμε στὸ λιμανάκι πού φωλιάζει πίσω ἀπὸ κάθο μικρὸ. Δυὸ τρεῖς σπασμένες ξεχαρβαλωμένες βάρκες μαυροστέκανε τραβηγμένες στὴν ἀμμουδιά. Κάποιος ψαράς εἶχε ἀπλώσει τὸ δίχτυ του πάνω σὲ κουπιὰ στημένα σταυρωτά. Μιὰν ἀλυσίδα κόκκινη ἀπὸ σκουριὰ σέρνονταν ξεχασμένη μέσα στὸν ἄμμο. Λίγα καθάκια κ' ἓνα πλατάνι δίχως φύλλα, σκεδὸν ἄσπρα, παραστέκανε τὴν ἄφωνα βρυσούλα πού κρουχουνοῦσε μέσα στὰ βότσαλα καὶ τὰ βούρλα. Καὶ βάρκινε ὀλόγυρα ἢ ἀτάραχη ἀσαλεψιά, ἢ βουβὴ σιγαλιά πού εἶναι ὀλιβερό κι ὅμως ὁμορφο γινώρισμα τῆς ἑλληνικῆς φύσης.

Ἀνεβήκαμε πίσω πάλι στὸ χωριὸ. Οἱ σκιές πληθαίνανε τώρα κάτω ἀπὸ τὰ στριμωγμένα τὰ σπῖτια. Μέσα στὸ μισοσκότιδο λές καὶ γίνονταν ὁ ρυθμὸς τους πῶς κλεισμένοι καὶ πῶς βυζαντινός.

Πέρα ἡ θάλασσα λαφρὰ κι ἀγέρινη γλαροξάπλωνονταν ἴσαμε τὴ Σαμοθράκη τὴν ἀψηλὴ καὶ τὴν Ἴμπρο καὶ τὴ Θάσο, καὶ πῶς πέρα ἴσαμε τὸ τριανταφυλλὶ πού τὴν ἔζωνε κατὰ τὸ βασίλειμα. Πάνω κάτι συννεφάκια μαζεμένα καὶ συμμετρικὰ φαίνανε πολύχρυσο βλαττὶ κ' ἡ θολωσιὰ τ' οὐρανοῦ ἐμοιάζε σὰ νὰ μεγάλωνε ἀπέραντα, νὰ φούσκωνε σὰ λαμπρόφωτος τροῦλλος στηριγμένος μακριὰ καὶ κάτω μέσα στὰ μαῦρα σύννεφα πού σκεπάζανε τ' Ἅγιον Ὄρος.

14 τοῦ Χριστοῦ.—Τὴν ὥρα πού ἀρχίζει ἡ μέρα γὰ χλωμοχύνεται στὴν παγωμένη στεριά, τραβούσαμε μέσα σὲ κουδουνάτο ἀρχιμὴ κατὰ τὸ δρόμο τῆς Αἴνως.

Περάσαμε πρῶτα τὸν πλατὺ καὶ χαμηλὸ κάμπο τῆς Μαρίτσας. Ἄλλοτε ἡ θάλασσα ἔφτανε πῶς πῶς μέσα μὰ σιγὰ σιγὰ ὁ βρὸς τοῦ ποταμοῦ ἐσπρωξε τὸ πέλαγο ἄλλογὰ καὶ λασκομάζωξε βάλτους καὶ στίβαζε τὰ γρασιδιὰ τσαίρια.

Κάτω ἀπὸ τὸ χειμωνιάτικο τὸν οὐρανὸ ἡ ἐρμη. σὴνη τοῦ κάμπου εἶχε κάτι χλωμὸ κι ἀόριστο καὶ διαβατάρικο, καὶ τὰ ξεγύμνωτα πλατάνια κ' οἱ κοκκινόκλαδες βελανιδιές ἀραδιαζόντανε σὰ ρημάσιμα κάστρα στὶς ἀκρίες τοῦ ποταμοῦ καὶ στὰ περάματα. Οἱ λιμνιές εἶταν παγωμένες. Στὰ λιθάδια βόσκανε κοπαδιαστὰ καμήλες κι ἄλογα, γελᾶδια καὶ πρόβατα, καὶ στὰ ὄργωμένα χωράφια γυαλοκοπούσανε τὰ φτερά τῶν κοράκων. Πάνωθε περνοῦσανε κρᾶζοντας ἀγριόχηνες καὶ πάπιες καὶ μπεκατσίνια πού σηκώνονταν ἀπὸ τὰ βαλτονέρια.

Πρὸς τὸ δεῖλι φάνηκε στὸ ζέγναντο ἡ χώρα τῆς Αἴνως μὲ τὸ σκιαδερό τῆς κάστρου καὶ τοὺς μύλους τῆς ἀραδιασμένου σὺν ἀρμένικα καμηλαύκια στὴ ράχη τοῦ λέφου.

Ἡ Αἴνω εἶναι ἡ πῶς βυζαντινὴ πολιτεία πού εἶδα ὡς τὰ τώρα. Μυρίζει ὀλόκληρη σὺν παλιὸ ρημοκλήσι καὶ μοιάζει σὰ νὰ συλλογίζεται ὀλοένα ἱστορίες πεθαμένες. Στὴν Ἰλιάδα μιᾶ γι' αὐτὴν κάποιος στίχος καὶ στὰ κλασικὰ χρόνια ἔκοφτε νόμισμα μ' ὀρθόστεκο μακροκέρατο τραγὶ καὶ στὴν ἐποχὴ τῶ βυζαντινῶν δαξάστηκε περίσσια κ' εἶχε μεγάλο ἐμπόριο μὲ τὸ Μισίρι στὴν Ἐπανάσταση κ' ἔπειτα ἀκόμα. Μὰ τώρα ξέπεσε καὶ ρημάδια γέμισε κ' οἱ πυρακιές τῆνε δεκάτισαν. Κ' ἴσως γιὰ τὴν βαρβαίνει ὀλίγη θανατερὴ γι' αὐτὸ νὰ βᾶσταζε

ὡς τὰ σήμερα σὺν ἀποκαμένη στάχτη τὴ λυπημένη βυζαντινὴ τῆς φυσιογνωμία.

Καθὼς μπαίναμε στὴν Αἴνω, κουδουριστὰ καὶ τρανταχτὰ, τὰ παραθύρια κ' οἱ πόρτες ἀνοίγανε μὲ βία κι ἄνθρωποι σαστισμένοι κι ἄφωνοι μᾶς κοιτούσανε. Σπάνιο, σπανιώτατο πράμα νὰ φανῇ Ἀθηναῖος σὲ τέτοια μέρη. Ποιὸς πᾶς θυμᾶται τὸν Ἑλληνισμό πού ψυχομαχᾷ;

Γυρίσαμε τὸ βυζαντινὸ κάστρο τὸ μισογκρεμισμένο κι ἀνεβήκαμε στὰ μπεντένια καὶ στὰ περμαχόλια πάνω—ἔτσι λέν ἀνιτίκα τίς πολεμιστρες. Γύρω σαριαζόντανε σὰ μαγκωμένα τὰ σκούρα παλιόσπιτα μὲ τίς κοκκινωπές τους στέγες. Ἄσπερος ἓνας μινάρης ὀρθοστέκονταν. Πῶς κάτω τὸ μπογαζ ἰτζ Μαρίτσας ἔσμιγε μὲ τὴ θάλασσα πού ξάφριζε στοῦ μπάγκου τὸ πέταλο. Μιὰ λιμνοθάλασσα—τὸ Λαυπὶ—ἀγκάλιαζε χώρα κατὰ τὸ νοτιὰ μὲ τὴ γυάλινη ἀκίνησιὰ τῆς Ἀντίπερα τῆς Σαμοθράκης τὰ χιονισμένα βουνὰ ξεχωρίζανε φανταστικὰ μέσα στὸ ἄγριο κόκκινο πού ἔβγινε τὸ βασίλειμα.

Τὰ σπῖτια τῆς Αἴνως εἶναι ὀλότελα βυζαντινοῦ ρυθμοῦ. Κάτω τοῖχος γερὸς δίχως παράθυρα μὲ μιὰ μόνο πόρτα σιδερασκέπαστη. Πάνω ξύλινο πατωμα μὲ κόκκινα ἢ μαβιά παράθυρα καὶ σκαλισμένα σαχινισιά. Ὅλα ἔχουνε μέσα στὸν ὄντᾳ μιὰ μεγάλη ἀρμάρα—τὴν κάμαρα καθὼς τὴ λένε—στολισμένη μὲ διάφορα σκαλισμάτα καὶ γεμάτη κρυφόνες κι ἀνοίγματα βαθιὰ ὅπου χώνονται τὰ γιορτινὰ ρούχα καὶ τὰ λογάρια τοῦ νοικοκυριοῦ.

Τὸ βράδυ κουβεντιάσαμε γύρω στὸ πολιτικὸ μαγκάλι τὸ πατρογονικὸ κ' ἡ κόρη τοῦ νοικοκυριοῦ πού μᾶς φιλοξενούσε—νόστιμη κοπελλιά μὲ μακριές μαῦρες πλεξούδες, σηκιωτὰ φρύδια, μαγκούλα ἀγγουλάτα καὶ ροδόχλωμα χεῖλια σκαλιστὰ μὲ φίνες κόχες, ζωντανεμένος τύπος Παναγιᾶς πού θλίβεται καὶ μισοχαμογελᾷ στὰ παλιὰ κόνισματα—ἡ κόρη τοῦ νοικοκυριοῦ μᾶς τραγοῦδησε τὸν ἑλληνικὸ ὕμνο. Δὲν τὸν ἔλεγε καλὰ, διόλου καλὰ μάλιστα, κι ὡς τόσο ἡ φωνὴ τῆς ἡ ἄραβη σήκωσε μέσα μου δυνατὴ συγκίνηση, τάραξε σταχτες πολυκαίρινες κι ὀνειράτα βάρυπνα. Τὸ σπασμένο κείνο τραγοῦδι, κοντὰ στὸ τριανταφυλλὶ μαγκάλι πού σιγαλοφείγγει, μ' ἔκαμε νὰ βλέπω τὴν ψυχὴ τῆς Ρωμισσίνης πού ἔβγινε σιγὰ σιγὰ μέσα ἀπὸ τὰ ρεῖτια καὶ τὴ λησμονοσύνη. Ἄπληρη ἀκόμα μὰ λυγρὴ καὶ δροσοδύναμη.

Πήγαμε καὶ στὴ μητρόπολη καὶ στὰ μονοκλήσια.

Ὅλα πανάρχαια γεμάτα ἀπὸ τὴν ἀναλυτὴ μυρωδιά τοῦ λιθαιοῦ καὶ τῆς καντέλας καὶ τοῦ σαπισμένου ξύλου. Μερικὲς τοιχογραφίες φαίνονται πολὺ παλιές μὰ εἶναι τόσο χαλασμένες πού δύσκολα ξεδιακρύνονται. Μόνο τῶν ἁγίων τ' ἄλωνα λαμπουν ἀπαλὰ σὺν ἡλιοῦ πού βασιλεύουν. Θελοῦν νὰ ποῦν πὼς μερικὰ ὀξωκλήσια κομένα μέσα στὸ βράχο εἶναι ἀποστολικῆς ἐποχῆς, μ' αὐτὸ τὸ περᾶνιστοῦ ἱστορικοῦ νὰ τὸ ξεδιαλύσουν.

Τίς ἀκόλουθες δυὸ μέρες πήραμε γύρω τὰ χωριά τῆς Αἴνως—τὴ Διασβράνη, τὴν Ἀμυγδαλιά, τὴ Μαίστρω. Ἀνεβήκαμε καὶ στὸ περίφημο μοναστήρι τῆς Σκαλωτῆς. Εἶναι χτισμένο πάνω σὲ βραχώδιο λόφο καὶ λένε πὼς τὸ θεμελίωσε κάποιος Κομνηνός ὕστερα ἀπ' ὄνειρό πού εἶδε σὲ κείνο τὸν τόπο μιὰ φορὰ πού βγήκε νὰ πολεμήσῃ τοὺς βαρβάρους. Τὸ χτίριο στέκεται τετραγωνάτο κ' ἴσιο ἀπὸ πέτρες πελεκημένες πού καὶ πού, τὸ μάτι ξεχωρίζει ξεθωριασμένες ἐπιγραφές, αὐτοκρατορικοῦς αἰτούς, βυζαντινὰ λιοντάρια. Τοῦ καιροῦ ἡ πρασινοστάχτη μούχλα κ' οἱ κερτινωτοὶ ἀστεριασμένοι λειχίνες ἔχουνε βᾶψει τοὺς τοίχους μὲ θωριές μαλακῆς, χρυσοπέπ καὶ γεράνιες. Μέσα βασιλεύει ἐρημοσύνη κι ἀφροντισιά. Τὰ ξύλα στὰ πατώματα καὶ στὶς σκάλες ἔχουν ἔ

Η ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

ΤΟΥ κ. ΑΜ. ΗΑΥΒΕΤΤΕ

Γραμματέα της Association pour l'Encouragement des Etudes grecques.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ 1904—5.

Για την άπονομή του βραβείου του Ζάππα στην *Ιλιάδα* του κ. Α. Πάλλη είπε ο κ. Hauvette τάκολουθα (1)

Ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, δὲν μπορεῖ νὰ λησμονήσῃ πῶς ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ἀγωνοθέτη, χωρὶς νὰ μᾶς ἀναγκάζῃ ρητὰ, μᾶς παρακαλεῖ νὰ προτιμοῦμε ἔργα ποῦ ἀποβλέπουν τὴν Ἑλλάδα τῆ Βυζαντινῆ, τῆ μεσαιωνικῆ, ἢ τῆ νεώτερη Σ' αὐτῆ τῆ σειρά βάζουμε ὅλα τὰ ἔργα τὰ γραμμένα Ἑλληνικά, εἴτε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἔρχονται, εἴτε ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη, εἴτε ἀπὸ καμιά ἀπὸ τὶς Ἑλληνικὰς ἐκείνες ἀποικίας ποῦ φέρνουνε στὰ ξένα τὸ καλὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος. Τέτοια συγγράμματα δὲ μᾶς λείπουν ποτέ, ὥστε κ' ἐφέτος μᾶς ἤρθαν μελέτες φιλολογικῆς, ἱστορικῆς, ἀρχαιολογικῆς, καθὼς κ' ἔργα καθαρὰ φιλολογικὰ. Ἐνα λοιπὸν ἀπ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα τίμησε ἡ Ἐπιτροπή σας, παραχωρῶντας τὸ Βραβεῖο τοῦ Ζάππα στὸν κ. Ἀλέξανδρο Πάλλη, γιὰ τὴ μεταφράση τῆς *Ιλιάδος* ποῦ ἀπέτελειωσε τώρα. Ἡ Ἐπιτροπή δὲν τὸ νόμισε σωστὸ νὰ παραβλέψῃ τὴν ἀξία τῆς, ἐπειδὴ μεταφραστὴς εἶναι, καθὼς λέγουν «ἀκλόνητος δημοτικιστὴς». Ἄν τὰ φιλολογικὰ ζητήματα στὴν Ἑλλάδα καταντήσανε σὲ φιλονεικίαι σφοδρῆς, κ' ἐπικίντυνες μάλιστα γιὰ τὴν κοινὴ ἡσυχία, σὲ μίαν Ἐταιρίαν ὡς τὴ δική μας ἔρχομαι νὰ τὰ βλέπῃ μ' αἶμα ψυχρὸ, καὶ νὰ φυλάγῃ, μέσα στὴν ταραχὴ τοῦ κομματισμοῦ, τὴν ἀμεροληψία τῆς ἐπιστήμης. Ἐπιστημονικῆ ὁμως ἀμεροληψία, Κύριοι, δὲ θὰ πῆ κίβλας ἀδιαφορία. Καθὼς μπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ πάη μετ' ἡμεῖς τὴ μεριὰ ποῦ τοῦ φαίνεται καλλίτερη. Εἶναι ὁμως πάντα ἀλήθεια πῶς ἡ νέα Ἑλλάδα γυρίζει ἀκόμα φιλολογικὴ γλῶσσα, καὶ πῶς καὶ τῆς μιανῆς καὶ τῆς ἄλλοτῆς γλῶσσας οἱ ὄπαδοι φιλοτιμοῦνται νὰ παραξύνουν ἔργα ἀξία νὰ κερδίσουν τὴν κοινὴ γνώμη. Ἡ ἔταιρία μας θεωρεῖ μὲ περιέργεια τὴ σφοδρὴ αὐτὴ πάλη τῶν δυῶ ἀντιζητῶν δυναμῶν. Κι ὅπως εἶναι λίγος καιρὸς ποῦ στεφάνωσε, χωρὶς νὰ προσκολληθῇ μὲ κανέναν, ἔργα ποῦ φυσικὸ τους εἶτανε νὰ δυναμώσουν, καὶ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ, τὸ κόμμα τῆς καθαρῆς γλῶσσας, ἔτσι καὶ σήμερον ξαναφέρει τὴν ἰσορροπία, ἀναγνωρίζοντας τὴν ἀξία ἐνὸς ἔργου τῆς ἀντίθετης σχολῆς.

Δὲ μᾶς ξεφεύγουνε βέβαια τὰ ὅσα μπορούνε νὰ τοῦ κατηγορηθῶν αὐτοῦ τοῦ ἔργου. Τὰ νοιώθουμε μάλιστα ἀκόμα περισσότερο τώρα ποῦ τὸ τεράστιο Ὀμηρικὸ ἔπος μᾶς ἔγινε πιὸ γνωστὸ, μὲ τὶς λαμπρὲς ἀνακαλύψεις τῆς σύγχρονης ἀρχαιολογίας καὶ κριτικῆς. Τὸν κ. Πάλλη δὲν τὸν πολυσκοτίζουν, τὸ μολογοῦμε, οἱ ἱστορικῆς μᾶς ἔνοιες, τὰρχαιολογικὰ τὰ φιλολογημάτα μᾶς. Ἡ ἰδέα του εἶτανε νὰ κάμῃ τὸν Ὀμηρὸ νοιώσιμο στὸ λαὸ, κ' ἔτσι ἐπίτηδες μᾶς τὸν κατέβασε κοντὰ μᾶς. Ἐνα τέτοιο πείραμα φυσικὰ δὲ γίνεται δίχως φοβερὸ κίνδυνο. Ὁ ἀναχρονισμὸς μᾶς παραμονεύει κάθε φορὰ ποῦ θέλουμε νὰ παραστήσουμε στοὺς καινούριους τὰ παρασμένα. Ὅσο σέβας κ' ἂν ἔχη ὁ κ. Πάλλης πρὸς τὸ θεῖο Ποιητῆ, οἱ Ἀργῆτες ἥρωες του γίνονται στὰ χέρια του

1) *Koite. Revue des Etudes Grecques*, No 81. Juillet-October, 1905, Paris, Ernest Leroux, Editeur, 28, Rue Banpartre.

«Πρωτοπαλήκαρον». Ὁ Ἀγαμέμνων περιφρονεῖ τὰ παρακάλια τοῦ «Παπᾶ Χρῦσαν». Ὁ Ἐχτορα; «βαφτίζει» τὸ γιό του Σκαμάντριον. Γιατὶ τάχα αὐτὲς οἱ νεολογίαι τοῦ ποῦ μᾶς στενοχωροῦν καὶ μᾶς ἐνοχλοῦνε ὡς παραφροσῆς; Κι ἄλλες ἀνακρίβεις πηγάζουν ἀπὸ τὸν ἴδιον σκοπὸ, κάποτες μάλιστα καὶ παραλείπονται μέρη, ὡς φαίνεται γιὰ νὰ μὴν εἰπωθῶνε πραγματὰ ποῦ θὰ χτυποῦσαν ἄσκημα στὸ σημερινὸ τὰς. Ὅσο γιὰ τὴ γλῶσσα ποῦ γράφει ὁ κ. Πάλλης, μπορούμε νὰ παραδεχτοῦμε τὴν ἀρχὴ τῆς χωρὶς νὰ ἐπιδοκιμάζουμε μερικὸς ὅρους καὶ τύπους ἀλθιναῖ ἀκατανόητους στοὺς πιώτερους Ἑλληνας, καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ συμφωνοῦμε μὲ κατὶ ὀρθογραφικῆς παραξενιῆς ποῦ πληγώνουν ἀνώφελα, μᾶς φαίνεται, σεβαστῆς συνήθειαι.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὁμως ἡ μεταφράση αὐτὴ τοῦ Ὀμήρου ἔχει σπάνια καὶ σπάνια προτερήματα. Ἄν κατεβάξῃ λίγο τοὺς ἥρωες, ζουγραφίζει ὁμως τοὺς ἀνθρώπους μ' ἀπίστευτὴ ζωντανάδα. Βρίσκει τόνους βαθειᾶς ἀλήθειας, ὅταν παρασταίνει τὰ πιὸ δυνατὰ ἢ τὰ πιὸ τρυφερὰ αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης καρδιᾶς. Ὡς κ' ἔνα τοπικὸ χρῶμα τοῦ παρουσιαζέται ὅταν ξαναζωντανεύῃ στὸ στόμα τῶν ἀπολίτιστων προσώπων τοῦ Ὀμήρου τὰ πιὸ ἄδολα λόγια τῆς γλῶσσας τοῦ λαοῦ. Μάλιστα ἐκεῖ ποῦ ζουγραφίζει τὰρχαῖα ἔθη, τότες εἶναι ποῦ κατορθώνει τοὺς πιὸ ὡραίους τῆς χρωματισμοῦ. Ἄς κ' ἔχουν κάποια στενὴ συγγένεια οἱ Ὀμηρικῆς ἐκείνης εἰκόνας μὲ τὴν ἀφέλεια, μὲ τὰρχοτικὸ τὸ χρῶμα τῆς σημερινῆς γλῶσσας. Ὅταν ἡ Ἐκκλησία, ἀπὸ τὰ ὄψη τοῦ τειχοῦ, θερμοπαρακαλεῖ τὸν Ἐχτορα νὰ προσυλαχτῇ ἀπὸ τὰ χτυπήματα τοῦ Ἀχιλλεῖα, ἀνοίγει τὰ στήθια τῆς, ἀνασπᾶναι τὰ βυζιά τῆς, καὶ κλαίγοντας τὰ δείχνει στὸ γιό ποῦ θρέψανε. Τὸ συγκινητικὸ αὐτὸ κίνημα σκαντάλιζε μὲ φορὰ ἕναν ἄνθρωπο καθὼς τὸ *Le Motte*. Κι ὡς τὸσο πόσο φυσικὸ φαίνεται στὴ γλῶσσα ποῦ ὁ ποιητὴς ὁ Σολωμὸς ἔμνησε τὶς παρθένες τῆς Κόρθος, ὡς χόρευαν κάτω ἀπὸ τὰ πεῦκα, μὲ τὴν Τούρκικη φρουρὰ κλεισμένη μέσα στὸ Κάστρο.

Ἡ ψυχὴ μου ἀναγαλλιάζει
Πῶς ὁ κόρφος καθεμίαις
Γλυκοβύζαστο ἐτοιμάζει
Γάλα ἀνιρείας καὶ λευτεριάς.

Αὐτὴ τὴ γλῶσσα, τὴν τόσο εἰκονικὴ, τὴν τόσο ζωντοχρῶμη, τὴ μεταχειρίζεται ὁ κ. Πάλλης μὲ σπάνια ἐπιτυχία, ὡς ἀληθινὸς καλλιτέχνης, κ' οἱ λυγροπλαστες σύθετες λέξεις ποῦ βρίσκει μᾶς θυμίζουν κάποτες, ὡς τὸ ποῦμε ἀνοιχτὰ, τὴν τελειότητα τοῦ μεγάλου πρωτότυπου.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἢτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὠρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκείας ἂν εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chéque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐπιταγῆν τοῦ ὁμολογιοῦ (chèque).

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καθεμένου τῶ Ὑποκαταστήματι τῆς Τραπεζῆς, ἐν Κερκύρα Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

1	1) 2	ταῖς 0)0	κατ' ἔτος διὰ καταθ. 6	μηνῶν
2	"	0)0	"	"
3	1) 2	"	"	"
2	"	0)0	"	"
4	"	0)0	"	"

Ἄν ὁμολογιοὶ τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐλογίην τοῦ καταθέτου νομαστικῆς ἢ ἀνώμους.

σπρίσει ἀπὸ τὴν πολυκαίρια κ' εἶναι τόσο φαγωμένα ποῦ συχνὰ βλέπει κανεὶς ἀπὸ μέσα τους τὴν αὐλή, τόσο φτενά ποῦ φοβάται τὸ πόδι νὰ πατήσῃ. Τὰ περισσότερα κελιά στέκουν ἀραχιασμένα. Ὁ ἡγούμενος κ' οἱ λίγοι βοηθοὶ του ἔχουν κατατοπιστῆ στὰ λιγώτερο ρημασμένα κελιά ὅπου βλέπει κανεὶς περνώντας κανένα μιντερί στενὸ καὶ μερικὰ κυδώνια καὶ ρώδια κρεμασμένα στὰ ζύλινα ταβάνια.

Μᾶς δείξανε καὶ μιὰ κλησούλα κρυφὴ πάνω ἀπὸ τὰ κεραμίδια τῆς μονῆς καὶ ποῦ ἡ πόρτα τῆς εἶναι κρυφὴν σὲ ντουλάπι. Μιὰ καντήλα θαμπὴ τρεμοφεγγε μπροστὰ στὸ σκονισμένον τῆς τέμπλο.

17 τοῦ Χριστοῦ. — Ταξίδευσεν ὅλη νύχτα στὸ χιονισμένον κρημνὸ. Μὰ τὸ πρῶν μόνον ἄμα ἐφεξε κατάλαβα τὴ μαγεία ποῦ μὲ κύκλωνε γύρω.

Τὸ χιόνι δίνει φυσιογνωμία ἰδανικὴ στὴ φύση. Ἰσιώνει, μαλακώνει, ἀρμονίζει, συνταιριάζει, ξεσηκώνει τὶς γραμμῆς, ψιλαίνει τὴν ὀμορφίαν τοῦ βουνοῦ, γλυκαίνει τὰ γυφίσματα τῶ λαγκαδιῶ, σουλουπώνει, σιγαλοθαφτεῖ ὅλα τὰ χρώματα μέσα στὴν ἄσπρη του θωρία. Σὺν ψιλοδουλεῦτρα ἀνυφάντρα τὸ χιόνι βάζει στὰ βουλωμάτα καὶ στὶς ἡσυχῆς πλαγιῆς κατὶ σκιᾶς μενεξεδένιαι, πεταλοῦδῆσιαι, σὰ χνούδι φεγγερό, σὰ λυωμένους ἀμέθυστους. Τὰ δέντρα μόνον ἀντινομαζέουν καὶ στέκονται σὰ μαῦρα γυμνὰ κοραλλόφυτα.

18 τοῦ Χριστοῦ. — Ἐκλαργάρουμε ἀπὸ τὴν Πόλη τὰ ἡλιοβασιλέματα Ὁ βορῆας κόφτει ὡς πάγος, καίει ὡς ἄσπρη φλόγα. Οἱ σταυροθόλωτες κλησιῆς ἀποσκουραίνουσι χιονοσκεπέσαστες καὶ σιγὰ σιγὰ στὰ σπίτια τοῦ Βυζαντίου ἀρχίζουσι καὶ φέγγουσι τὰ τριανταφυλλένια φῶτα. Κ' ἔτσι ἀπὸ μακριὰ μοιάζουσι ὡς κάρβουνα ποῦ κρυφοκαίνε κάτω ἀπὸ τὴν ἄσπρη στάχτη. Σιγαλοσύνη.

Στὴν Ἀσία χλωμαζέουν τὰ περιγιάλια καὶ γύρω στὸν Ὀλυμπο τῆς Βιθυνίας—τὸν καταχιονισμένον—σφριάζουσι μπακίρινα σύννεφα, τὰ σύννεφα τοῦ χιονοῦ. Μπροστὰ στὴν πλώρη ὁ ἥλιος βασιλεύει κατακόκκινος. Βουλᾶ μέσα στὴν πράσινη τὴ μεταξένια θάλασσα ὡς ὑπερμέγιστο νερόφειγος καρβούνη.

Καὶ δὲν ξέρω γιὰτὶ τὴν ὥρα κείνη μὲν εἶχα στὸ νοῦ μου, Σοζόγκα. Δὲ σὲ ἤθελα κοντὰ μου, μὰ σὲ ἤθελα σὰ φίλη ἀξέχαστη, σὰ φίλη ποῦ ζῆ πάντα μέσα στὴ θύμηση καὶ ζεσταίνει καὶ γλυκοφωτίζει. Ψηλότερη γνώση καὶ βαθύτερη ὀμορφία δὲν ξέρω ἀπὸ κείνας ποῦ σταλάζουσι μέσα μᾶς οἱ καλῆς μᾶς φίλιαι. Τέτοια εἶτανε κ' ἡ δική σου.

Ἄπόψε ὁμως, Σοζόγκα, σὲ βαριοῦμαι. Πήγαινε νὰ κοιμηθῆς.

Μ' ἀγάπη πάντα,
ΕΡΜΟΝΑΣ

Ἀθήνα 26 τοῦ Χριστοῦ 1905.

Ὁ Ἐρμονας, φεύγοντας γιὰ τὶς Ἰντίαι, φίλεψε τὴν περασμένη Δευτέρα βράδι στὰ εὐρωπαϊκώτατα ὑπόγεια τῆς «Ἡδῆς» τοὺς φίλους του, σὲ ἀτραπέζι ἀποχαριτισμοῦ, νὰ ποῦμε.

— Στὸ τραπέζι καθίσανε οἱ κ.κ. Κ. Μάνος, Γ. Ἀβάζος, Δ. Ταγκόπουλος, Δ. Δημητριάδης, Α. Χόρν, Θ. Μακρῆς, Δ. Ζηλῶς, Α. Ἐπιφανιάδης, ὅλοι συνεργάτες τοῦ «Νουμά», καὶ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Μαυροῦδης, συνεργάτης τῶν «Παναθηναίων».

— Τὸ πρῶτον ποτὴν τῆς γειᾶς στὴν γειὰ τῆς πρώτης Δημοτικῆς Τριάδας «Ψυχάρη, Πάλλη καὶ Παλαμά». Στὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ πάντων ὁ κ. Μαυροῦδης τάποφάσισε νὰ κάνει μιὰ μεγάλη θυσία τῆς Ἰδέας καὶ ἀπὸ δῶ καὶ ὀμπρὸς νὰ γράφει τὸν ὄνομά του μὲ π καὶ ὄχι μὲ θ, δηλ. Ἀλέξαντρος.

— Στὸ φύλλον τῆς ἄλλης Κυριακῆς θὰ δημοσιεύουμε ἄρθρον τοῦ Παλαμά γιὰ τὸ «Ταξίδι τοῦ Ψυχάρη», καθὼς καὶ ἄρθρον ἐπιστημονικὸν τοῦ συνεργάτη μᾶς καὶ δικηγόρου κ. Δ. Δημητριάδης, «Ὁ μιντερί», γραμμένον, φυσικὰ, στὴ δημοτικῆ.